

A P E H

**A GÉPJÁRMŰVEK
KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI
LEHETŐSÉGEINEK
A SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ
ÉS A TÁRSASÁGI
ADÓ RENDSZERÉBEN
ÉRVÉNYESÍTHETŐ
alapvető szabályai
2007.**

I. A **személyi jövedelemadó rendszerében** a gépjárművekkel kapcsolatos költségek elszámolására általában kétféle okból kerül sor, egyrészt azért, mert a magánszemély a saját tulajdonában lévő gépjármű – többnyire személygépkocsi – hivatalos célú használatáért költségtérítést kap, és a kapott összeggel szemben számolja el a hivatalos utak költségeit, másrészt valamely önálló tevékenységéhez használja a járművét, és e bevételével szemben számolja el az üzleti utak költségeit.

1. A saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatalos célú használatáért a magánszemély alapvetően kétféle formában kaphat költségtérítést.

a) A költségtérítés egyik módja az, amikor a magánszemély átalány jellegű költségtérítésben részesül. Erre legtöbbször akkor kerül sor, amikor a magánszemély a saját személygépkocsiját rendszeresen használja hivatalos célra.

A kapott összeg ekkor adóköteles bevételnek számít, amellyel szemben a felmerült és igazolt költségek az üzleti (hivatali) utak (futásteljesítmény) arányában számolhatók el. A költségek elszámolása – a magánszemély választásától függően – kétféle módszerrel történhet.

Az egyik módszer szerint kormányrendeletben [60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet] meghatározott fogyasztási norma szerinti üzemanyag-felhasználás költsége és a számlával (bizonylattal) igazolt fenntartási, javítási és felújítási költségek számolhatók el a hivatali célú használat arányában. Mivel a költségtérítéssel szemben csak a hivatalos célú használatra jutó költségeket lehet érvényesíteni, a helyes arány megállapítása céljából a hivatalos utakról útnyilvántartást kell vezetni. (Az útnyilvántartás egyébként minden esetben a járművekkel kapcsolatos költségelszámolás alapbizonylata.)

Az útnyilvántartásban fel kell tüntetni a gépjármű típusát, forgalmi rendszámát és az üzemanyagnormát, és mindazokat az adatokat, amelyek a költségelszámoláshoz szükségesek. A legfontosabb ezek közül a hivatalos céllal megtett kilométerek száma. A gépjárművel kapcsolatos költségek üzemanyagköltségből és fenntartási, javítási, felújítási költségekből állnak. Az üzemanyag-felhasználás költségét az útnyilvántartásban szereplő üzleti (hivatalos) célból megtett kilométerek alapján a kormányrendeletben meghatározott fogyasztási normák figyelembevételével lehet elszámolni. A kormányrendelet egyrészt gépkocsitípusonként, másrészt a gépkocsi lökettérfogata szerint határozza meg a fogyasztási normát. A magánszemély választhat a kétféle fogyasztási norma közül. Egy adóéven belül azonban vagy az egyik vagy a másik mértéket lehet alkalmazni, a kétféle fogyasztási normát vegyesen nem.

Az üzemanyag áráként vagy az APEH által közzétett ár, vagy a számlák szerinti üzemanyagár vehető figyelembe a költségelszámolás során. ***Az üzemanyagköltség elszámolásánál nem alkalmazhatja az APEH által közzétett üzemanyagárat az a magánszemély, aki az üzemanyag forgalmi adóját az Áfa törvény szabályai szerint levonja. Ilyenkor az üzemanyagköltség elszámolása – az áfa levonása után – kizárólag tételesen, számlák alapján történhet. A számla alapján elszámolt üzemanyag-mennyiség ebben az esetben sem lehet több, mint az üzemanyag-fogyasztási normával számított mennyiség.*** A választott ártól az adott negyedévben nem lehet eltérni.

A személygépkocsi fenntartásával, javításával és felújításával kapcsolatos egyéb költség számlák

alapján, az útnyilvántartás szerinti arányban számolható el.

A költségelszámolás másik módszere lényegesen egyszerűbb. Ennek alkalmazásánál az üzemanyagköltséget az előzőekben leírtak szerint, minden más költség címén pedig kilométerenként **9 Ft** személygépjármű-normaköltséget lehet elszámolni a kapott költségtérítéssel szemben. A költségelszámolás alapja e módszer alkalmazásánál is a hivatalos utakról vezetett útnyilvántartás.

A magánszemélynek választási lehetősége van a két költségelszámolási módszer között. Választása azonban egész évre és valamennyi általa használt személygépjárműre vonatkozik. A két módszert egy adóéven belül vegyesen nem lehet alkalmazni.

- b) A magánszemély saját személygépjárművének hivatali célú használatáért a munkáltatótól kiküldetési rendelvény alapján is kaphat költségtérítést. Ha a térítés mértéke nem több a jogszabály szerint igazolás nélkül elszámolható mértéknél (ez a mérték a kormányrendeletben meghatározott üzemanyag-fogyasztási norma alapján az APEH által közzétett üzemanyagárral számított üzemanyagköltség és a kilométerenkénti **9 Ft** személygépkocsi-normaköltség), akkor azt bevételként nem kell a magánszemélynél figyelembe venni. Ha a munkáltató a jogszabályban meghatározott mértéket meghaladó térítést fizet, akkor a teljes összeg adóköteles bevételnek minősül, amellyel szemben a költségek elszámolhatók.

A költségelszámolást illetően ekkor a magánszemélynek választási lehetősége van. Vagy az előzőekben részletezett bizonylat nélkül elszámolható mértéket veszi figyelembe költségként,

a térítés fennmaradó része után adót fizet, vagy a felmerült költségeket az a) pontban leírt módszerrel számolja el.

A törvény kötelezően előírja a kiküldetési rendelvény tartalmi követelményeit. Eszerint a kiküldetési rendelvény a munkáltató által két példányban kiállított bizonylat, amely tartalmazza a hivatali, üzleti utazás(ok) célját, időtartamát, útvonalát, a futásteljesítményt, az utazás költségtérítését, az ételmezési költségtérítést, valamint ezen költségtérítés(ek) kiszámításához szükséges adatokat (üzemanyag-fogyasztási norma, üzemanyagár stb.)

A kiküldetési rendelvény eredeti példányát a munkáltató, másolatát a magánszemély a bizonylatmegőrzésre vonatkozó rendelkezések betartásával megőrzi.

Az **autópálya-matrica** juttatása esetén a magánszemély saját (vagy bérelt, kölcsönvett) személygépkocsijának hivatali, üzleti használata mellett is keletkezik adókötelezettség. Ekkor a matrica érvényességi időszakában a hivatali, üzleti használat díjköteles útszakaszokra vonatkozó, útnyilvántartással alátámasztott tételes kimutatása alapján a matrica árának a magáncélú használattal arányos része után a kifizetőt terheli a természetbeni juttatásokra vonatkozó rendelkezések szerinti adókötelezettség. Ha a magáncélú használat előzőek szerinti meghatározása nem lehetséges vagy a magánszemély az ezzel járó nyilvántartást nem vezeti, a kifizető választhatja, hogy az említett kötelezettségeket a matrica árának 50 százaléka után teljesíti. A kifizető választása nem adóévre szól, hanem minden egyes autópálya bérlet, matrica, tíz- vagy négynapos útdíjra külön-külön dönthet az 50 százalékos adóalap választásáról. A cégautóhoz megvett matricára mindez

nem vonatkozik, mert a törvény kimondja, hogy a cégautóadó megfizetése, illetve a magáncélú használat megtérítése az úthasználat és a cégautóval összefüggő más kiadások tekintetében is rendezi a magánhasználat miatti adókötelezettséget (az egyéni vállalkozó esetében is).

2. Azok a magánszemélyek, akik valamely más tevékenységből (pl. mezőgazdasági kistermelésből, tudományos tevékenységből stb.) származó bevétellel szemben tételes költségelszámolást alkalmaznak (Szja tv. 3., illetőleg 11. sz. melléklet alapján), a bevétel megszerzése érdekében felmerült gépkocsihasználat költségeként a törvény melléklete szerinti módszerek valamelyikével meghatározott költségeket vehetik figyelembe. ***Az egyéni vállalkozónak és a mezőgazdasági őstermelőnek*** – az előzőeken túlmenően – lehetősége van arra is, hogy útnyilvántartás vezetése helyett havi 500 kilométernek megfelelő költséget számoljon el a személygépkocsi üzemi célú használata miatt. Ekkor azonban a fenntartási költségek a kilométerenkénti **9 Ft** normaköltség alkalmazásával számolhatók el.

Az úthasználat díja az út használatára való jogosultság időszakában a díjköteles útszakaszon megvalósult üzleti célú futásteljesítmény arányában számolható el.

Bármelyik költségelszámolási módszer választása esetén a gépjármű tulajdonjogát igazolni kell egy esetleges adóellenőrzés során. A tulajdonjog igazolása a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás befizetését igazoló szelvénnel történik, amelyet az adó megállapításához való jog elévüléséig meg kell őrizni.

II. A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao tv.) **hatálya alá tartozó adózó** a járműve bekerülési ér-

tékét (beszerzési árát) a tárgyi eszközökre vonatkozó általános szabályok szerint számolhatja el. Ebből következik a számviteli elszámolásra és a társasági adóalap meghatározására egyaránt érvényes főszabály, hogy ezen eszközök bekerülési értékét értékcsökkenési leírás útján kell figyelembe venni.

A Tao tv. alanya a tulajdonában lévő gépjárműve(i) beszerzési, fenntartási, karbantartási, javítási, valamint üzemanyag-költségeit a számviteli törvény előírásának megfelelően **kizárólag szabályszerűen kiállított számlák** alapján érvényesítheti. Az ilyen módon dokumentált költségeket (üzemanyag-költségnél a felhasználást alátámasztó útnyilvántartás alapján) a Tao tv. az adóalapnál is elismeri.

A Tao tv. 3. számú mellékletének B) fejezet 6. pontja alapján a vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő költségnek, ráfordításnak minősül a cégautó használata, fenntartása és üzemeltetése révén felmerült költség, ráfordítás, ideértve az azzal összefüggő, törvényen alapuló, az államháztartás valamely alrendszere számára történő kötelező befizetést is.

III. A kifizető tulajdonában lévő vagy bármely más jogcímen használt személygépkocsi magáncélú használata esetén a kifizetőnek cégautóadót és annak 25%-át kitevő **egészségügyi hozzájárulást** kell fizetnie. A munkaviszony keretében biztosított cégautó adójának 25%-a után 3% **munkaadói járulékot** is kell fizetni.

IV. A cégautó magáncélú használatába beletartozik az úthasználat és minden más berendezés vagy szolgáltatás (pl. garázs, parkolás) használata is. Erre tekintettel a cégautóadó megfizetésével az ilyen magáncélú felhasználások miatt külön nem keletkezik adófizetési kötelezettség. A **cégautóadó** fizetésére az a kifizető köteles, aki (amely) a magánszemély(ek) számára a magáncélú használatot biztosítja (lehetővé teszi). A cégautóadó

fizetésére kötelezettnek a személygépkocsi tulajdonosát – ha a tulajdonos és az üzemeltető (üzemeltető) személye eltér, akkor üzemeltetőjét (üzemeltetőjét) – kell tekinteni, kivéve, ha okirattal bizonyítja, hogy a személygépkocsi használatának átengedésére kizárólag más személy jogosult. Ez utóbbi esetben a személygépkocsi használatának átengedésére kizárólagos jogosult más kifizető köteles a cégautóadót megfizetni.

Magáncélú használatnak az minősül, ha bármely körülmény vagy dokumentum (így különösen a tárolás helye, illetve az irányadó belső szabályzat, szerződés, útnyilvántartás) alapján megállapítható, hogy a cégautót magánszemély(ek) – akár állandó, akár eseti jelleggel, a cégautó egyéb használatától függetlenül – személyes célra (is) használja (használják), vagy használhatja (használhatják). Személyes (magáncélú) használatnak minősül a lakóhelyről a munkahelyre, székhelyre, telephelyre történő bejárás is, kivéve, ha az említett útvonalon történő használat kiküldetés (kirendelés), külföldi kiküldetés, külszolgálat keretében történik.

Személygépkocsinak minősül a négy, illetve három gumibroncs kerékkel felszerelt olyan gépjármű, amely a vezetővel együtt legfeljebb nyolc felnőtt személy szállítására alkalmas, azzal, hogy ide tartozik a benzinüzemű, a dízelüzemű, az elektromos üzemű, a gázüzemű személygépkocsi, a versenyautó, az önjáró lakóautó. Személygépkocsinak minősül továbbá az a vegyes használatú, 2500 kg-ot meg nem haladó megengedett együttes tömegű, olyan gépjármű (nagy rakodóterű személygépkocsi), amelynek rakodótere gyárilag kialakítva kettőnél több utas szállítására alkalmas, de kézzel egyszerűen oldható ülésrögzítése révén a teherszállításra bármikor átalakítható a válaszfal mögötti rakodótér, ideértve azt az esetet is, ha az ülés eltávolítására visszafordíthatatlan műszaki átalakítással került sor.

A cégautó után az adó havonta fizetendő mértéke a következő:

A személygépkocsi beszerzési ára (Ft)	A személy- gépkocsi beszerzésének évében és az azt követő 1-4. évben (Ft)	A személygépkocsi beszerzésének évét követő 5. és további években (Ft)
1– 500 000	6 000	3 000
500 001– 1 000 000	8 000	4 000
1 000 001– 2 000 000	12 000	6 000
2 000 001– 3 000 000	20 000	10 000
3 000 001– 4 000 000	26 000	13 000
4 000 001– 5 000 000	32 000	16 000
5 000 001– 8 000 000	42 000	21 000
8 000 001–10 000 000	60 000	30 000
10 000 001–15 000 000	82 000	41 000
15 000 000 felett	112 000	56 000

A cégautóadót a kifizetőnek havonta meg kell állapítania, valamint a tárgy hónapot követő hó 12-ig meg kell fizetnie, illetve be kell vallania a kötelezettségei között. Az adókötelezettség tekintetében minden olyan hónap, amelyben a kifizető – bármely rövid időtartamra – magáncélú használatot biztosított (tett lehetővé), egész hónapnak számít. A cégautóadó fizetésére kötelezett kifizető személyében bekövetkezett változás esetén az új kifizetőt a változás hónapját követő hónaptól terheli a cégautóadóval összefüggő minden kötelezettség.

Ha a cégautóadó fizetésére kötelezett kifizető a személygépkocsit üzletszerűen kölcsönző, bérbeadó kifizetőtől (más személytől) nem a teljes naptári hónapra szerezte

meg a cégautó használatának jogát, akkor a cégautóadó havonta fizetendő mértéke – az előbbiektől eltérően – a táblázat szerint megállapított adótétel egyharmincad részének és a használat alapjául szolgáló jogviszony (így különösen a bérlet) fennállása napjai számának szorzata, ha ez alatt az időszak alatt a kifizető – bármely rövid időtartamra – magáncélú használatot biztosított.

A személygépkocsi beszerzési ára:

- a) a személygépkocsinak az üzembe helyezése időpontjára a számvitelről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően megállapított bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke, egyéni vállalkozó által üzembe helyezett személygépkocsi esetében a személygépkocsinak az üzembe helyezés időpontjára az Szja törvény rendelkezései szerint megállapított beruházási költsége;
- b) a személygépkocsinak a magáncélú használat első napjára megállapított szokásos piaci értéke, ha a cégautóadó fizetésére kötelezett kifizető bármely okból nem ismeri a személygépkocsi a) pont szerinti beszerzési árát.

Ha a cégautóadó fizetésére nem az a kifizető (más személy) kötelezett, aki (amely) a cégautót a magáncélú használatot megelőzően üzembe helyezte, akkor e kifizető (más személy) nyilatkozhat a cégautóadó fizetésére kötelezett kifizetőnek a cégautó beszerzési áráról. A cégautó szokásos piaci értékét a cégautónak megfelelő személygépkocsi forgalmazását üzletszerűen végző vállalkozás – a cégautó beszerzésének időpontját figyelembe vevő, a valóságnak megfelelő – írásba foglalt nyilatkozata alapján is meg lehet állapítani.

A cégautó beszerzésének éve a tulajdonjog megszerzésének éve, ha azonban a cégautóadó megfizetésére nem a tulajdonos kötelezett, akkor az adófizetés alapjául szolgáló jogviszony keletkezésének (így különösen a bérleti szerződés, a lízingszerződés megkötésének) az éve.

Az **eva hatálya alatt** az egyéni vállalkozót, a jogi személy, a jogi személyiség nélküli gazdasági társaság adóalanyt, továbbá magánszemély tagját, volt tagját

(örökösét) nem terheli a cégautóadóval összefüggésben adókötelezettség.

Nem kell megfizetni a cégautóadót meghatározott célokra használt személygépjárművek esetében, így azon személygépkocsi után:

- amelyet megkülönböztető fény- és figyelmeztető jelzést adó készülékkel szereltek fel (az erről szóló belügyminisztériumi rendelet alapján), továbbá, amelyet az egyházak, egyházi karitatív szervezetek kizárólag alapfeladataik ellátásához üzemeltetnek;
- amelyet postai szolgáltatás (SzJ 64.11.1.), közműhiba-elhárítás, kegyeleti szolgáltatás céljából üzemeltetnek, továbbá amelyet a személygépkocsi-kereskedelemmel üzletszerűen foglalkozó kifizető kizárólag továbbértékesítési céllal szerzett be, valamint amelyet a társas vállalkozás taxi rendszerű személyszállítás, vagy gyakorlati gépjárművezető-oktatás céljából üzemeltet;
- amelyet a betegségmegelőző és gyógyító céllal, szociális céllal, az egészségkárosodott, hátrányos helyzetűek segítésére létrehozott alapítvány, közalapítvány, egyesület, köztestület, valamint célszervezet kizárólag súlyosan fogyatékos személyek szállítására üzemeltet;
- amelyet kizárólag az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által finanszírozott házi orvosi, házi gyermekorvosi tevékenység érdekében, valamint az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat intézetei törvény alapján kizárólag betegségmegelőző, gyógyító, egészségkárosodást csökkentő közegészségügyi, járványügyi és egészségvédelmi alapfeladatának ellátása érdekében üzemeltetnek;
- amelyet a kifizető ellenérték fejében adott a magánszemély használatába, feltéve, hogy a használat díjának (például a bérleti díjnak, a lízingdíjnak) a havi mértéke eléri a cégautóadó havi mértékét és a személygépkocsi üzemeltetésének összes költségét és közterheit kizárólag a személygépkocsit használó magánszemély viseli;

- amelyet az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó üzemeltet;
- amelyet a vállalkozói jövedelemadózást alkalmazó egyéni vállalkozó üzemeltet, kivéve azon időszakot, amelyre vonatkozóan az értékcsökkenési leírást, a bérleti díjat költségként számolja el.

A kifizető köteles azonban megállapítani, megfizetni és bevallani a cégautóadót azon cégautó után, amelyet – az utolsó három jogcímen fennálló mentességet nem ideértve – nem kizárólag a meghatározott alapfeladatok ellátására használnak, hanem a körülményekből megállapítható a személyes használat is. Az alapfeladathoz kapcsolódó kizárólagos használatot igazoló minden dokumentumot (menetlevél, útnyilvántartás) az adó megállapításához való jog elévüléséig a kifizetőnek meg kell őriznie. Ellenkező esetben azt kell feltételezni, hogy a cégautóadó megfizetése alól az említett rendelkezések alapján nem mentesült.

Nem kell megállapítani, megfizetni és bevallani a cégautóadót azon személygépkocsi után, amelyet a kifizető a hónap egyetlen napján sem üzemeltetett és ez a tény a körülmények alapján egyértelműen megállapítható. Ilyen körülménynek kell tekinteni különösen a cégautó tartalékban tartását és üzemképtelenségét mindaddig, amíg az nem kerül forgalomba. Amennyiben olyan magáncélú használatról van szó, amikor a magánszemély az egyébként a cégautóadó fizetésére kötelezett kifizetőnek térítést fizet, szintén nem kell cégautóadót fizetni, feltéve, hogy ez a térítés legalább a magáncélú használat során futott kilométernek megfelelően:

- az üzemanyag-fogyasztási norma és az APEH által közzétett üzemanyagár alapján az Szja törvény rendelkezései szerint megállapított, vagy
- a számlák alapján meghatározott üzemanyagköltség és az általános személygépkocsi normaköltség figyelembevételével kiszámított összeg. Az üzemanyagköltség megtérítettnek tekintendő akkor is, ha a magáncélú használatra jutó üzemanyagra fordított kiadást kizárólag a magánszemély viseli.